

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Egressy-utca 27-ik sz. a. (I-ső kör), a Lux-féle házban van, hová a lap úgy szellemi, mint anyagi részét illető minden közlemény intézendő.

BÁCSKAI ELLENŐR.

Társadalmi, közművelődési, szépirodalmi és közgazdászati közlöny.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidéken postán küldve:
Egész évre . 6 frt — kr.
Félévre . 3 frt — kr.
Negyedévre . 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 10 kr.

Megjelenik hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

Csak bérmentes levelek fogadtatnak el és kéziratok nem adatnak vissza.

Háromhasábos nyilttér sora 20 kr.

Követválasztás előtt.

Nem képzelhető e városnak olyan polgára, aki meleg érdeklődéssel ne viseltetné a közeledő követválasztás iránt. Így van az környékünkön, így van az egész országban, de nem is csoda, hiszen annyira nagyjelentőségű dolog ez, hogy aki fogalmával bír a követválasztás kiválóan fontos horderejének, az nem lehet iránta közönyt.

Ugy Szabadka sz. kir. város, mint más városok és választókerületek, azért választanak országgyűlési képviselőt, hogy ezek a képviselők üdvös törvényeket hozzanak, szemök előtt tartsák megbízó városuk, vagy választókerületük különösebb érdekeit, s ha kell azért sikra is szálljanak, sőt nem ritkaság, hogy a választópolgár is bizalommal keresi fel fontosabb ügyeiben a képviselőt; s ennél fogva a követnek olyan embernek kell lennie, aki bizalmát bírja választóinak és az országházban be tudja igazolni, hogy méltóan képviselheti azt a kerületet, mely a mandátumot kezeibe tette le.

A választópolgárnak egyik szép jellemvonása az önállóság. Tartozzék bárki bármely politikai párthoz, csak elismerésremélően jár el, ha önmagához következetes marad és nem engedí magát meggyőződéséből kivetkőztetni. A választói jog a választónak olyan elsőrendű joga, melyet csak ritkán gyakorolhat s mint ilyet nem szabad a mások érdekeinek támogatására felhasználni engednie. Nem, különösen akkor, midőn arról van szó, hogy elvének, érdekeinek

képviselésére méltó egyéniséget választson.

Szabadka, mint 75 ezer lelket számláló város, különös súlyt fektethet arra, hogy ki legyen az a két képviselő, aki őt képviselje az országházban; mert egy előrehaladó városnak — mint Szabadka — vannak fontos és különös érdekei, melyeknek kivételénél a képviselői szó is nyomtatékkal bír. Egy haladó város életében merülnek föl kérdések, melyeknek megoldása az országházbába, a miniszteri székhöz vezet. Mennyire megnyugtató lehet ránk nézve az a tudat, hogy van e városunk olyan képviselője, a ki a város ügyeiben eljárni képes, a város jogainak védelmében — a parlamentben — szót emelni tud.

Nem tartjuk szükségesnek, hogy személyek választási érdekeit támogassuk, mert Szabadka város, intelligenciája tisztában van ebbeli feladatával, az iparos- és kereskedő osztály megtudja különböztetni a jót a rossztól, a gazdálkodók elég felvilágosodtak arra nézve, hogy ne egyes emberek, hanem saját és a város érdekeit tartva szem előtt, azon jelöltre szavazzanak, aki bizalmukra méltóbb, aki jobban szívén viseli e város és annak polgársága érdekeit.

Négy jelöltje van városunknak. Az első választó-kerületben Törley Antal okleveles mérnök s földbirtokos, nemzeti-párti és dr. Antunovich József orvos, kormánypárti; a második választó-kerületben Farkas Zsigmond ügyvéd, nemzeti-párti és Vermes Béla földbirtok-

os, kormánypárti. Mindanegy jelölt városunk szülőtte.

Ha valahol, úgy éppen Szabadkának, ezen teljesen önerejére utalt és sok bajjal küzdő nagy városnak van szüksége arra, hogy polgárai okulva a mult szomorú példáin, másrészt pedig lelkesedéssel nézve a jövő elé: úgy ejtsék meg a követválasztást, hogy tetteik miatt ne kelljen majd bánkodniok.

Ha visszatekintünk Szabadka városában legutóbb lefolyt követválasztási pártküzdelmekre, melyekbe a személyek ádáz harca is belevegyült s melyeknél egyesek önérdeke a közérdek rovására annyiszor előtérbe tolatott: mindnyájan levonhatjuk a következtetést, okulhatunk sokat az egyes közéleti szereplők viselt dolgaiból; beláthatjuk, kik jártak az egyenes uton, kik használták fel népünk jóhiszeműségét.

Megnyugvással hallottuk, hogy nagyon sokan okultak a multban elkövetett hibákon s most higgadtan mérlegelik a helyzetet. Óhajtjuk, hogy ez a kedvező változás hozza egyértelműre a város minden igaz polgárát s a választási urnába minden választó azzal a szilárd meggyőződéssel, jó lelkiismerettel dobja belé szavazatát, hogy a haza de egyszerűen a város boldogulását is kívánta előmozdítani. Ha ez így lesz, akkor remélhetjük, hogy e nagy magyar város is minden téren előre fog haladni s elfoglalja a hazai nagyobb városok sorában azt a helyet, amely őt már népességénél fogva is megilleti.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

„A BÁCSKAI ELLENŐR“ TÁRCÁJA.

Kondor Sándor nótája.

Közel a Tisza eredetéhez, a regényes Máramaros megyében van egy derék magyar község: Visk város.

Lakói részint az erdélyi szászok, részint a székelyek közül kerültek. Kerültek abban az időben, mikor még Máramaros Erdélyhez tartozott.

A székely magyarok nagy többségben lehettek; mert minden intézményeik merőben magyarosak. Városi jegyzőkönyveiket már a 16. században magyarul vezették és nem is tudok mentségökre egyéb adatot, mint a „Hármas kis Tükör“-nek azon igaztalan állítását, hogy „Visket jó fonó-szövő németek lakják.“

Lent sokat termelnek. Szőnek, fonnak; de annyira nem németek, hogy németül senki egy szót sem tud.

Épen a szövés-fonás közben készült ő nálók a leglább szép dal; épen akkor fonódnak szövődnek a legbensőbb szerelmi viszonyok. Egy ilyenről én is tudok. Hadd mondjam el.

Törös Rózsa a legszebb leány volt az

egész városban. Kondor Sándor meg első legény volt nagy darab földön. Össeillettek; hát szerették is egymást nagyon.

Ki tudná azt elmondani, hányszor sóhajtoztak, holdvilágos estéken, a lentörés mellett, hogy csak az a katonaság ne volna: már össze is kelnének s aztán hozzá látnának a rendes gazdálkodáshoz.

Sándornak van háza, lova, szekere. Rózsának borjas tehene, padlásig vetett ágya, tyukja, libája. Csak össze kellene fogni és nem vesztegetni a drága időt hiába.

Eljött a tavasz. Akkor vun a sorozás. Rosz sejtelve volt a két szerelmesnek. Sirva mentek a Tiszarévig s ott — Isten áldását kívánva egymásra — elváltak.

Rózsa hazafelé. Sándor a sorozó-hely felé tántorgott.

Mikor Sándor belépett a sorozó-bizottság elébe: mindenki elbámult a déleceg ifju természetén. Széles vállak, domboru mell. acél izmok, ép, egészséges test; úgy elragadták a kapitányt, hogy nyájasan veregette meg; vállát a remegő fiúnak s azon kezdte: „Ne busulj fiam! Ember lesz belőled. Téged az Isten is huszárnak teremtett.“

Tíz helyre is beirták a nevét. Szép kör haját apróra lenyirták s a kapitány haza se engedte többet.

A két szerelmes csak hirből tudott egymásról, mert a népnél nem szokás szerelmes leveleket váltani. Az idő telt. A fájó sebek lassan hegedtek. A forrongó érzelmek lecsendültek.

Rózsának, a város legszebb rózsájának, nagyon nehéz helyzete volt. Nagy ideig senki nem táncoltatta; a templomból senki haza nem kísérte; a fonóban senki mellé nem ült. Ezt soká kiállani nem lehetett, Sándorról hónapok óta nem hall hirt s már akkor is azt beszéltek, hogy Stiriába nagy ur lett és kisasszonyokba szerelmes. Aztán az a Pálfi Pista, aki néha végig megy vele az utcán, olyan derék becsületes legény; hogy avval bizony beérhetné az alispány jánya is.

Egy szó, mint száz: Rózsa és Pálfi Pista közt új szerelem szövődött. Pista jó módu szülék gyermeke volt. Házassági engedélyt kerítettek s a szerelmeseket nagy hamar összeadták.

Megirták ezt szegény Sándornak a katonasághoz. Csak annyit tett, hogy elment egy

Törvényhatósági közgyűlés.

(Január 14-én.)

Mamusich Lázár polgármester elnöklele alatt a következő nevezetesebb tárgyak fordultak elő:

Először is felolvasatott a polgármesteri jelentés a közigazgatás múlt féle évi állapotáról, mely tudomásul vétetett.

Felolvasatott a belügyminiszternek azon leirata, mely szerint az építendő kórház terveinek elkészítésére kitűzött jutalomdíjak kiadását helyben hagyja. A közgyűlés — mint lapunk olvasói emlékezhetnek — az első 1500 frtos díjat: Bobula János budapesti műépítész „Egészség és könyörület” jellegű pályaművének a második 1000 frtos díjat pedig: Keresztes István műépítész és Gáál Adorján műépítész s műegyetemi tanár-segéd „Vörös kereszt” (két körben) jellegű pályaművének egyhangulag szavazta meg azzal, hogy az első díjat nyert pályamű szerzője a kivitellel is megbizatik. (A pályamunkákra vonatkozó bírálatokat és szakvéleményt lásd a „Bácskai Ellenőr”-nek 34. és 35. számaiban, hol szóról-szóra közölve van.)

Felolvasatott a tanács javaslata a technikus 240 frtos ösztöndíjnak 300 frtra való fel-emelése tárgyában. Elfogadtatott és utasított a tanács, hogy az alapító-levelet ez értelemben állítsa ki s ezt jóváhagyás végett a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumhoz terjessze fel.

Felolvasatott a tanács javaslata a 6-ik gyógytár felállítására tárgyában. A közgyűlés — miután a közegészségügyi bizottság a kérelmezett 6-ik gyógytár felállítását ez időszere nem javalja — a tanácsi javaslatot tudomásul veszi.

Felolvasatott a tanács javaslata Gyelmis István házának s a hozzátartozó belteleknek plébánia helyiségül leendő megvétele tárgyában. A közgyűlés többsége — harmadizbeni szavazással — a 4000 frtnyi vételért megszavazta.

Felolvasatott a tanács javaslata a tanyai helyettes néptanítók helyettesítési díjainak megállapítása tárgyában. A közgyűlés az eddig havonként fizetett 20 frtnyi helyettesítési díjakat 30 frtra emelte fel.

Felolvasatott a tanács javaslata Sefcsics Máttyás helyb. lakos segélyezése iránt. Sefcsics már egyizben folyamodott a városhoz segélyért, akkor azonban kitudott, hogy a „Haynau-alap” kezelőségéhez is nyújtott be kérvényt, s ez ok-

ból a közgyűlés őt kérelmével elutasította. Most újból a következő kérvényt terjesztette be:

Méltóságos főispán ur!

Tekintetes közgyűlés!

Az idecsatolt okmányokból nyilvánvaló, hogy én az 1848/49-iki dicsőhadjárásban részt vettem, s hogy magas életkorom folytán a testi munkára alkalmatlan vagyok; tehát egyedül a nemes város segélyezésére vagyok szorulva.

Igaz ugyan, hogy én a Haynau-kegyalaphoz segélyért folyamodtam; mert én nem tudtam, hogy azon kegydíj alapítója Magyarország hóhéra volt, midőn én azt megtudtam, felvilágosítást kértem a történelemben jártas emberektől, és az ezektől nyert értesítés után azonnal visszakértem elintézetlen folyamodványom, mert nem akartam a néhai magyar vérszopó fillereiből kenyeret enni.

Miután értesülve lettem ki volt Haynau s hogy mit tett a magyarokkal — mint fentebb említettem — kérvényemet elintézetlenül azonnal vissza vettem, mert inkább éhen vessek el a hazáért, de magyar vérszopó alamiznája ne érintse számomra soha.

Azért ismételve mélt. Főispán és a tekint. közgyűléshez esedezem:

Méltóztassék a rokkant honvéd részére havi 5 frtnyi kegydíjat — halálom napjáig — kegyesen megadni. Szabadka, 1891. évi dec. 5-én.

Sefcsics Máttyás s. k.

A közgyűlés folyamodónak élte fogytáig havi 5 frtnyi segélyt szavazott meg.

Felolvasatott a tanács javaslata néhai Sztipics István városi irnok által befizetett nyugdíj illetmény kiutalványozása tárgyában. A közgyűlés a nyugdíj alapra befizetett 153 frtnyi összeget — temetési költségek fejében — Sztipics Dánielnek kiutalványozta azzal, hogy ezen határozat jóváhagyás végett a belügyminiszteriumhoz felterjesztessék.

A közgyűlés Kálmán Károly helybeli 71 éves munkaképtelen iparosnak élte fogytáig havonként 5 frtnyi segélyt; Darócz községnek pedig egyszer s mindenkorra 25 frt segélyt szavazott meg.

Végül felolvasatott a választási kerületek beosztására és a választás alá eső bizottsági tagok létszámának jövőbeni megállapítására vonatkozó miniszteri rendelet. (Az erre vonatkozó polgármesteri jelentést lásd lapunk múlt évi 100-ik számában, hol az szóról-szóra közölve van). Együttal megjegyezzük, hogy a miniszteri körrendelet értelmében a bizottsági tagok létszáma és a választó-kerületek beosztása, a választott és a legtöbb adófizető bizottsági tagok 1892. évre érvényes névjegyzékének összeállításával még a mostani állapot az irányadó,

még azon esetben is, ha a választás alá eső bizottsági tagok 10 éves megbízatása iránt kiadandó rendelet vételeig a választott bizottsági tagok felerészének mandátuma lejárván azok helyeinek betöltése iránt új választás volna megtartandó.

Több tárgy nem lévén az ülés feloszlott.

A követválasztás sorrendje.

Szabadka szab. kir. város központi választmánya f. évi január hó 11-éről 2163/I sz. a. kelt belügyminiszteri rendelet folytán f. évi január hó 13-án tartott ülésében 4 kp. sz. a. hozott végzésével a közönségnek tudomására juttatása végett következő határozatot hozta u. m. a) Az országgyűlési képviselők választására e város mindkét választó kerületében f. évi 1892. január hó 30-ik napjának reggel 8 órája tüzetik ki. b) A város mindegyik választó kerületében a választók száma az 1500-at felüladván a törvény értelmében két szavazatszedő küldöttség nevezetelt ki, és pedig: Az I-ső választó kerületre választási elnökül Mamusich Ágoston ki, egyszersmind az egyik szavazatszedő küldöttség elnöke is, jegyzőül Czucz Ferencz, a másik szavazatszedő küldöttség elnökének Milassin Ignác, jegyzőül Milassin Sándor helyettes elnökül pedig Pertich János és Kuntics Lázár, helyettes jegyzőkül: Thomasits Ferencz és Piukovits István lettek megválasztva. A II-ik választási kerületre választási elnöknek dr. Horváth Mór, jegyzőül Opolcz Adám, a másik szavazatszedő küldöttség elnökének pedig Szalay Máttyás, jegyzőnek Sinkó Antal lett megválasztva, helyettes elnökökül kiküldetnek Balás Piri Antal és Dulits A. Jenő, helyettes jegyzőkül pedig Páncsits Alajos és Szekenderovits János. Az I-ső választó kerületben választási jogosultsággal bíró következő választók fognak szavazni u. m. A város I. II. III. és IV. köre, majsai, halasi és szegedi szőlők továbbá a kelebiai, tavankuti, vánteleki, györgyeni, zobnaticai, radnováci és tompai pusztabeliek. A központi választmány részéről törvény által adott jognál fogva a szavazási sorrend következőleg állapított meg u. m.

Mamusich Ágoston választási elnök előtt az itt következő sorrendben szavaz: 1-ször a városi II-ik kör, 2-szor a majsai szőlő, 3-szor halasi szőlő, 4-szer szegedi szőlő, 5-ször Radanovác pusztá, 6-szor Tompa pusztá, 7-szer Vam-

csapszékbe, ott kért száz itce bort s mikor azt mind kirakták az asztalra itcenként: kettőt, két húzásra, felöntött, a többit pedig asztallal együtt felborította. Megfizetett becsületesen mindent s aztán, mint aki keres valamit, az egész napot elbolyongta a mezőkön; törölgetve forró homlokát, lángoló két arcát.

Az idő haladt s egy reggel csak arra ébredt a mi Sándorunk, hogy előtte állt Pálfi Pista, őt is besorozták. Huszárnak jött, hogy együtt legyenek s együtt emlegessék szegény Rózsát, otthon maradt kedves feleségét s öt hónapos kis fiát. Különben az egész város tiszteletét hozza. A fonókákban még most is mindig emlegetik a derék Kondor Sándort.

Sándor végig hallgatta a Pista beszédét. Kezet nyújtott neki; de elfordult tőle. Vette sapkáját és eltávozott.

Ettől kezdve főkörhely lett Sándorból. Mély bánatát próbálta borba fullasztani. Igyekezett Pista mellett megférni s a hol s a hogy csak tudta elkerülte.

Egyszer azt a tudósítást kapta hazulról, hogy Pálfi Pista otthon rossz hírért költötte. Megírta és Rózsának írta meg, a ki most szét-

beszéli, hogy Kondor Sándor egészen elromlott a katonaságánál. Iszákos, ronda lett. Kötelességét nem teljesíti. Örökké az áristomot üli. Mutatja az is, hogy még most sem több közhuszárnál, ő, (Pista) pedig már káplársággig vitte.

Ezzel a hírrel csurdultig telt Sándornál a keserűség pohara. Még egyszer elment a csapszékbe. Megint száz itce bort rendelt. Neki ült és ivott a mennyit birt, a többit asztallal együtt, most is feldöntötte. Mindent arannyal-ezüsttel fizetett. Rózsának gyűjtögette volt: most odaadja az ördögnek.

Mámoreos fővel odaállt a Pista kovártélyának ablaka alá. S ezen szavakkal: „ha engemet megöltél, te is halj meg” — elővette karabélyát s szíven lötte Pálfi Pista huszárkáplárt. Maga pedig elment és feljelentette magát. A katonai törvények szerint ezután főbe lövetett.

Egy nyáron mikor otthon jártam, elimbe állt egyik pozsgás hugocskám s megkérdezett — tudta, hogy minden új népdalt feljegyezsek, — tudom-e a Kondor Sándor nótáját?

Igy diktálta aztán le nekem:

Stíriában, Ájk faluban megtörtént.
Pálfi István huszárkáplárt megölték,

Karabélyból ment a golyó szívébe,
Arecal esett a szoba közepére.

Kondor Sándor! így neveznek engemet,
Magyarul is így írják a nevemet.
Pálfi István szeretém elszerette,
Karabélyom törvényt tartott felette.

Pálfi Istvánt viszik már a sírjába,
Kondor Sándort meg a sígalomházba.
Vasat vernek két kezére lábára,
Három huszárt állítanak istrázsára.

Klageaufurtnban árkolnak egy temetőt,
Engem temetnek el bele legelőbb,
A síromra ültessenek ibolyát:
Hűtlen babám had sírhassa ki magát.

Hol vették? Ki csinálta? Hiába tudakoltam. Ó a fonodában tanulta a többi leányoktól. Azok meg a legényektől hallották. Szóval termett ez a gyönyörű költemény, mint a rózsabimbó. A történetet én is tudtam már régebben, melyet a nép ily maradandóan örökölt meg.

Ennél szebb balladát, egyedül csakis Arany János tudott írni. Egy nagy tragédia ez — 16 sorban.

A viski jó magyar nép közt termett és terem ily több is.

Viski K. Bálint.

telek, 8-szor Kelebia, 9-szor Zobnatica és 10-szor a városi I-ső kör.

Milassin Ignác szavazatszedő küldöttségi elnöke előtt szavaz: 1-ször a városi III-ik kör, 2-szor Györgyén puszta, 3-szor Tavankut puszta és 4-szer a városi VI-ik kör.

A II-ik választó kerületben a következő választók szavaznak u. m. A város V. VI. VII. és VIII. köre továbbá buckai és bajai szőlő ugyszintén ludasi, verusicsi, sebesicsi és nagyfényi puszta beliek, kik is a következő sorrendben fogják beadni szavazatukat nevezetesen:

Dr. Horváth Mór választási elnök előtt szavaz: 1-ször V-ik kör, 2-szor buckai szőlő, 3-szor bajai szőlő (napnyugati ugar). 4-szer Sebesics puszta, 5-ször nagyfényi puszta, 6-szor a városi VI-ik kör.

Szalay Mátyás szavazatszedő küldöttségi elnök előtt szavaz: 1-ször a városi VIII-ik kör, 2-szor Verusics puszta, 3-szor Ludas puszta és 4-szer a városi VII-ik kör.

Választási helyiségül az első választó kerület részére a II-ik körben levő vált plébániái-féle iskola helyiség; a második választó kerület részére a VIII-ik körben levő ugy nevezett Tóth Ludas-féle iskola jelöltetik ki.

A választási hely közvetlen szomszédságában, gyűlhelyek ugynevezet „kortes tanyák“ a rend nagyobb biztosítása végett meg nem türetnek és ezen intézkedés végrehajtásával a választási elnökök bizatnak meg. Mamusich Ágoton választási elnök akadályoztatása esetén az I-ső választó kerületben a választási elnöki teendők teljesítésével megbizatik Milassin Ignác.

Dr. Horváth Mór választási elnök akadályoztatása esetén pedig a II. kerület választási elnök teendőit Szalay Mátyás fogja teljesíteni.

Jelen hirdetés kibocsátásáaállal az 1892. évi január hó 8-án 1 kzp. vál. szám alatt kibocsátott hirdetés hatályon kívül helyeztetik.

Kelt Szabadkán, 1892. évi január hó 13-án tartott központi választmányi ülésből.

Milassin Ignác, **Mamusich Lázár,**
közp. választm. jegyző. polgármester közp. választm. elnök

Színház.

Szerdán, január 13-án „Liliomfi“ került színre. A kis számu közönség Szigligeti Edének e jóízű magyar bohózatán igen jól mulatott. A szerepek is jó kezekben voltak: Juhász Ilonka (Mariska), Ruzsinszky Ilona (Erzsi), Tolnainé Hermin (Camilla), Szilágyi Dezső (Liliomfi), Iványi István (Szilvai), Palotay Gyula (Szellemfi), Kiss János (Kányai), Bethleni László (Gyuri), Baghy Gyula (Adolf) és Ujj Ferkó (Schwartz).

Csütörtökön, január 14-én Kállai Luiza jutalomjátékául „Nebántsvirág“ operette adatott. Az ily jutalomjáték — mint a mai üres ház — nem mondható jutalomjátéknak. Az operette általában jól folyt le. Kállai Luiza (Denise), kedvesen játszta szerepét, kiléptekor zajosan megtapsolták s egy díszes élővirág csokorral tüntették ki s ezenkívül egy zárt borítékban 135 ft gyűjtött összeget nyújtottak át.

Pénteken, január 15-én „Az idegesek“ című francia vigjáték került színre következő szereposztással: Rónainé Etel (Marie), Gyurman Alice (Lucie), Tolnainé Hermin (Tuffierné), Kissné Irma (Placide), Szilágyi Dezső (Tiburce), Kiss János (Tuffier), Iványi István (Martenau), Rónai Gyula (Ceasár), Baghy Gyula (Lajos) és Bethleni László (Bergerin).

Iványi István színtársulatunk egyik szorgalmas tagjának a jutalomjátékául, folyó hó 18-án hétfőn este „Kornevillei harangok“ című

csinos zenéjű operette kerül színre, melyre a közönség figyelmét felhívjuk.

*

A kedves Litzemayer-nővérek jutalomjátékául f. hó 20-án csütörtökön este „Fokról-fokra“ című francia színmű kerül színre, Ez érdekes előadásra előre is felhívjuk tiszt. olvasóink figyelmét.

Farsangi naptár.

A „Pest-város“-hoz címzett szálloda nagytermében a farsang alatt a táncmulatságok következő sorrendben fognak lefolyni:

1. „ 17-én, vasárnap az iparos ifjak művelődési körének bálja.
2. „ 20-án, szerdán a szerb nőegylet beszedája.
3. „ 23-án, szombaton az önk. tüzoltók bálja.
4. „ 30-án, szombaton az izrl. nőegylet bálja.
5. Február 1-én, hétfőn a vörös-kereszt-egylet bálja.
6. „ 2-án, kedden a bunyevác kaszinó prélója.
7. „ 6-án, szombaton kereskedő ifjak bálja.
8. „ 13-án, szombaton pincér-egylet bálja.
9. „ 20-án, szombaton izrl. önszegélyző és gyógyító-egylet bálja.
10. „ 28-án, vasárnap kath. legényegylet bálja.

Helyi és vidéki hírek.

— **Zászló bontás.** A szabadkai egyesült ellenzéki polgárok, Hock János központi nemzeti-párti kiküldött kezdeményezése folytán, f. hó 14-én szűkebb körű értekezletet tartottak, melyen Szabadka sz. kir. város mindkét választó kerületére felállították a nemzeti-párt jelöltjeit, és pedig az I-ső kerületben: Törley Antal okleveles mérnököt s földbirtokost, a második kerületben Farkas Zsigmond ügyvédet. Mindkét jelölt, ma vasárnap d. e. 10 órakor a „Pest város“-hoz címzett szálloda nagytermében tartja program beszédét. A kijelölés szerencsésnek mondható, amennyiben az városunk két köztisztelőt és szeretetben álló derék fiára esett, kiknek népszerűsége a két kormánypárti hivatalos jelöltet nagyon könnyen kibuktathatja. — A központi kiküldött tisztelőre csütörtökön este a „Bárány“ szálloda dísztermében bankett volt, melyen városunk független polgárainak színe-java vett részt. A szebbnél-szebb toasztokban nem volt hiány, különösen nagy lelkesedést idéztek elő Hock Jánosnak hazafias érzelemtől áthatott remek szónoklatai. Vacsora alatt Budapest-ről a következő sürgöny érkezett: „Varga Károly urnak, Szabadkán. A központ a jelölést és a jelölteket örömmel üdvözli, erélyes eljárást kér és sikert óhajt. Apponyi Albert“. Viharos éljenzés volt e táviratra a viszhang. A díszes társaság tambura zenész mellett éjfél után 2 óráig volt együtt, amidőn is Törley Antal és Farkas Zsiga lelkes éltetésével osztolt szét.

— **Programbeszéd.** A kormánypárt hivatalos jelöltjei ma vasárnap d. u. tartják körönként programbeszédeiket, és pedig az első választó-kerületben dr. Antunovich József, a második választó-kerületben Vermes Béla. Az eredményről jövő számunkban hozunk tudósítást.

— **Halálozások.** Id. Orsay Vilmos nyug. kir. törvényszéki bíró életének 73-ik és Jandek József nyug. kir. törvényszéki irodaigazgató életének 66-ik évében, az elmúlt héten elhunytak. Nyugodjanak békében!

— **A szabadkai pincér-egylet** a következő béli meghívót bocsátotta ki: Alulírott bizottságnak van szerencséje t. uraságod és b. családját a „Szabadkai Pincér Egylet“ zászlószentelési ünnepélye költségeinek fedezésére, a „Pest város“-hoz címzett szálloda dísztermében 1892. február hó 13-án tartandó zártkörű táncvigalomra tisztelettel meghívni. A búlanya tisztét ifj.

Lichtneckert Károlyné ő nagys. vállalta el. A bálbizottság: Thiery Hugó, rb. elnök. Achatz Ferenc, rb. alelnök. Ludvig Károly, rb. titkár. Weinmann Jenő, rb. pénztárnok, Brukker Mihály, rb. ellenőr, Adám János, Bakos Antal, Barna Gyula, Bagyik János, Bitteser József, Cziráky Károly, Engelhart Gyula, Goldberger Ignác, Galambos Lajos, Hevér János, Horváth Jenő, Láng János, Marincs Mátyás, Móor Ferenc, Orthofer Gusztáv, Popp Ferenc, Preimájer Pál, Nevora József, Rosner Ignác, Stiene Mátyás, Sugár Béla, Spiegl Károly, Totsche Ignác, Tóth Kálmán, Vassatta Viktor, Veinberger Béla. — Személyjegy előre váltva 1 frt. Este a pénztárnál 1 frt 20 kr. Családjegy 2 frt 60 kr. Karzatjegy 1 frt 60 kr. Jegyek előre válthatók: Sugár Béla kereskedésében; Thiery Hugónál a Nemzeti Casinóban; „Pest“, „Bárány“, „Nemzeti“ szállodákban és a vasuti restauratióban. Kezdeté 8 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak s annak idején nyilvánosan nyugtáztatnak.

— **Meghívó.** A Szabadkai Dalegyesület 1892. évi január hó 24-én d. e. 1/2 11 órakor a főgimnázium V. osztályának tantermében rendes évi közgyűlést tart, melyre az egyesület t. tagjait meghívom. Szabadkán, 1892. évi január hó 12-én. Gyelmis Gerő e. elnök. A közgyűlés tárgyai: 1. A számvizsgálók jelentése; az 1891. évi zárószámadás jóhagyása. 2. Vagyonkimutatás előterjesztése. 3. Jelentés az egylet 1891. évi működéséről. 4. A felmentvény megadása. 5. Az 1892. évi költségvetés megállapítása. 6. Neta-láni indítványok. 7. A tisztviselői kar, a választmány és a számvizsgálók megválasztása.

— **Táncvigalmi jelentés.** A szabadkai kereskedő ifjak tursulata f. é. február 6-án a „Pest szálloda“ termeiben saját alaptökéje javára táncvigalmat rendez, melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. — Belépti jegy előre váltva 1 frt 20 kr. Este a pénztárnál 1 frt 50 kr. Jegyek kaphatók: Tauszig Vilmos, Kunetz testvérek, Sugár Béla, Roth Albert, Illés, Vojnits és társai, Schulhoff Hermann kereskedésében. Karzatjegyek Sztojkovits D. ur kereskedésében. — Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. — Kezdeté 8 órakor.

— **A „szabadkai általános takarékpénztár részvénytársaság“** keblében megalakult „Kölcsönös segélyző szövetkezet“ IV. csoportja f. évi január hó 2-án kezdte el működését, amiért alulírott igazgatóság ezennel becses tudomásra adja a nagyérdemű közönségnek, hogy a fizető könyvecskék az említett pénztárat hivatalos helyiségeiben minden nap átvehető, hogy ezen csoport heti befizetései minden szombati napon d. u. 2 órától 5 óráig eszközöltek, s hogy f. hó végéig beiratkozni még mindig lehet. Az igazgatóság.

— **A szabadkai általános ipartestület** folyó 1892. évi január 24-én délelőtt 8 órakor a „Hungária“ nagytermében évi rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: 1. Elnöki jelentés az 1891. évi működésről. 2. Számvevők jelentése az 1891-ik évi számadásokról. 3. Vagyonmérleg és költségvetés 1892-re. 4. Előjárósági javaslatok: a) A légszesztársulat által üzött vízvezeték berendezési ipar megszüntetése iránt teendő panasz. b) Előterjesztés a testületi szövetkezetek és szakosztályok alakítása iránt. c) A testületi elnököknek mint a kamarai tagoknak jelentése mult évi működésükről. 5. Egyébb javaslatok és indítványok. 6. Elnök, előjárósági tagok és számvevők választása.

— **Meghívó.** A szabadkai első urasági tábla-terítők 1892. január 24-én, vasárnap táncvigalmat rendeznek a „Pest szálloda“ sörccsarnokában, melyre t. tábla-terítők, szobaleányok, sza-

kácsnök, parádés kocsisok és lovászok tisztelettel meghívtnak. Belépti díj 60 kr. A fentiek becses látogatását kéri Knézi István és Kudlik Albert rendezők. Kezdeté este 8 órakor.

— **Büntény.** Csapó Péter betegen fekvő helyb. földmivest, felesége: Kubicskof Matia, alvás közben egy párnával megfojtotta és a holttestet Kubicskof János és Billinsics Teréz segítségével a padlásra vitték s ott a gerendán egy kötéltre felakasztották. Ezután a hienaszivű asszony a rendőrségnél a halál esetét úgy jelentette be, mintha férje öngyilkosságot követett volna el. A rendőrileg megtartott orvosi boncolásnál azonban a turpiság kiderült s most úgy a gonosz lelkű asszony, mint elvetemedett büntársai a börtönben várják az igazságszolgáltatás sújtó kezét.

— **A dohánykertészek és az adóhivatalok.** A pénzügyminiszter a dohányfeleskertészek illetményeinek birói letiltása esetére meghatározott eljárást oda módosította, hogy a dohánybeváltási árak kifizetésével megbízott pénztárak, illetve dohánybeváltó hivatalok az esetre, ha valamely dohánykertész járandóságaira vezetett birói foglalás iránti letiltó rendeltvény nekik kézbesítették, ezt azonnal jutassák vissza a végrehajtást elrendelő biróságnak azzal, hogy a letiltó rendeltvényt nem foganatosíthatják, mivel a kincstár a dohánykertésszel semmiféle jogviszonyban nem áll, tehát nincs is abban a helyzetben, hogy a dohánykertész terhére fizetést teljesíthessen, s mivel a dohánybeváltási ár a főálló törvények és szabályok értelmében csakis a dohánytermelőnek fizetetik ki, a kincstár tehát csak oly birói letiltást vehet figyelembe, mely a dohánytermelő ellen van intézve.

— **„Egy év a szőlőben“** cím alatt Csomor Kálmán Gyönyösön egy havi közlőnyt ad ki, melyben a szőlők újratelepítésével könnyen érthető népies irányban foglalkozik és pedig oly sorrendben, amint a munka a szőlőben folyik. Foglalkozik az eddig alkalmasnak bizonyult ojtások nemeivel, a direkt-termőkkel és végre a homoki szőlők kezeléseivel. — Csomor Kálmán a védekezést 1885-ik évben kezdette s folytatja állandóan s most e célra társaival a „Hévesmegyei Gazdasági Egyesület“ 10 holdas kertjét vette át. Ezen kívül mintegy 14 hold részint ojtvány, részint direkttermő s alanyokul szolgáló teleppel bírnak, s legutóbb 50 hold homokterületet telepítettek be. — Ezen havi közlőny, mely legkevesebb 16 oldalon nyolca lert nagyságban jelenik meg, előfizetési ára egy évre 2 frt, mely e hó 28-ig Csomor Kálmánhoz Gyöngyösre küldendő. Az első szám e hó végén jelenik meg, mely az ojtások különböző nemeivel s számos fajjal tett kísérlettel is foglalkozik.

— **Motivásárunk** f. hó 15-én terményekben lanya volt, folyó piaci árak: buza 10 frt 40 krtól 10 frt 60 krig, rozs 9 frt 20 krtól 9 frt 40 krig, árpa 6 frtől 20 krtól 6 frt 40 krig, zab 5 frt 70 krtól 5 frt 80 krig, kukorica 5 frt 40 krtól 5 frt 60 krig, 100 kilogramként. Sertéseink szedett 37—38 kr. faj 40—41 kr. kilogramként.

Felelős szerkesztő: **STOCZEK KÁROLY.**

Vasuti menetrend.

(Érvényes 1891. év okt. 1-től.)

Budapest—Zimony—Belgrád.

Budapest indul	2.37	éj.	7.35	reg.	2.40	du.	9.45	est.
Kis-Körös	4.36	„	11.00	„	4.50	„	1.59	éj.
Szabadka	5.48	reg.	1.46	du.	6.26	est.	5.20	reg.
Csantavér			2.11	„			6.14	„
Topolya			3.34	„	6.59	„	6.46	„
Hegyes-Feketeh.			3.56	„	7.16	„	7.18	„
Verbász-Kula			2.16	„	7.30	„	7.44	„
Ó-Kér			3.54	„	7.44	„	8.15	„
Kiszács			3.71	„	7.58	„	8.38	„
Ujvidék	7.37	r.	4.19	„	8.21	„	9.15	„
Karloca	4.41	„		„	8.37	„	9.47	„
Zimony ér.	8.53	„	6.21	este	9.45	„	11.56	„
Belgrád ér.	9.03	„	15	„	10.05	„	12.30	d. u.

Belgrád—Zimony—Budapest.

Belgrád indul	3.02	éj.	5.30	r.	8.00	r.	3.20	d. u.
Zimony	3.12	„	6.11	„	9.00	„	3.56	d. u.
Karloca			7.20	„	10.46	„	6.30	este
Ujvidék	4.39	„	7.43	„	11.16	„	7.19	„
Kiszács				„	11.38	„	7.58	„
Ó-Kér			8.13	„	11.55	„	8.22	„
Verbász-Kula			8.28	„	12.18	du.	8.51	„
Hegyes-Feketeh.			8.40	„	12.36	„	9.14	„
Topolya			8.57	„	1.02	„	9.47	„
Csantavér				„	1.21	„	10.13	éj.
Szabadka	6.34	reg.	9.46	„	2.25	„	11.28	„
Kis-Körös	7.46	„	11.06	„	4.21	„	2.18	„
Budapest ér.	9.40	„	1.20	du.	7.35	es.	6.45	reg

Szabadka—Baja.

Szabadka indul	5.50	reggel,	2.45	délután
Csikéria	6.29	„	3.20	„
Bács-Almás	7.10	„	3.52	„
Bikity-Borsod	7.49	„	4.26	„
Baja érkezik	8.30	„	5.02	„

Baja—Szabadka.

Baja indul	10.25	d. e.	7.10	este.
Bikity-Borsod	11.06	„	7.57	„
Bács-Almás	11.45	„	8.46	„
Csikéria	12.10	d. u.	9.17	„
Szabadka ér.	12.40	„	9.50	„

Szabadka—Eszék.

Szabadka ind.	5.28	reg.	2.10	d. u.	6.45	este
Tavankut	5.59	„	2.35	„	7.16	„
Bajmok	6.24	„	2.55	„	7.42	„
N.-Militics	7.04	„	3.25	„	8.23	„
Zombor	7.42	„	3.46	„	8.51	„
Pril.-Szt-Iván	8.10	„	4.07	„	9.17	„
Szóna	8.28	„	4.21	„	9.34	„
Gombos	8.43	„	4.33	„	9.49	„
Dálya	10.18	„	5.46	„	11.29	éj.
Eszék	11.50	d. e.	7.09	este	4.52	reg.

Eszék—Szabadka.

Eszék ind.	3.46	d. u.	8.45	reg.	11.08	éj.
Dálya	5.08	d. u.	9.45	„	4.20	„
Gombos	6.33	est.	10.59	„	5.36	reggel
Szóna	6.53	„	11.12	„	5.51	„
Prigl.-Sz.-I.	7.14	„	11.26	„	6.07	„
Zombor	8.01	„	11.53	d. u.	6.42	„
N.-Militics	8.27	„	12.08	„	7.02	„
Bajmok	9.20	„	12.44	„	7.53	„
Tavankut	9.43	„	1.00	„	8.16	„
Szabadka	10.18	„	1.24	„	8.50	„

Szabadka—Palics—Szeged.

Szabadka indul	5.10	reg.	2.35	du.	6.32	e.	9.51	reg
Palicsa ér.	5.31	„	2.51	du.	6.46	e.	10.09	„
Szegedre ér.	7.00	„	3.55	du.	7.40	e.	11.23	„

Szeged—Palics—Szabadka.

Szegedről in.	8.15	reg.	11.58	de.	8.43	este	4.51	du.
Palicsról in.	9.11	reg.	1.05	du.	10.17	este	5.48	du.
Szabadka ér.	9.22	reg.	1.20	du.	10.36	éj.	6.00	du.

Omnibusz vonatok.

Szabadka—Topolya.

Szabadka indul	4.52	délután
Csantavér	5.50	délután
Topolya ér.	6.29	este

Topolya—Szabadka.

Topolyáról indul	7.—	reggel
Csantavér indul	7.32	reggel
Szabadkára ér.	8.15	reggel

Budapest—Szabadka.

Budapest indul	2.55	délután
Kis-Körös	7.58	este
Szabadka ér.	10.58	este

Szabadka—Budapest.

Szabadkáról indul	1.09	éj.
Kis-Körös indul	4.32	éj.
Budapest érkezik	9.55	reggel

1097.

1891.

Árverési hirdetmény.

Alulírott birósági végrehajtó által közhírré tétetik a szabadkai kir. járásbiróságnak 1891. évi 14391. számú végzésével dr. Békeffy Gyula ügyvédnek, mint Ludasy Béni közadós csódtömeg gondnokának kérvénye folytán a csódtömeghez tartozó és a leltárba felvett 1—15 tételhez tartozó munka eszközök, hordók, varrógép, és ruhamángolóból álló és 84 frtra becsült ingóságok, úgy 274 frt 54 krból álló activ követelések nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a helyszínén Szabadka II-ik kör 142. számú házhoz 1892. január hó 22-ik napjának d. u. 2 1/2 órája határidőül kitzetetik, hová az árverelni szándékozók ezennel meghívtnak.

Szabadka 1892. január 10-én.

Csornyus Zsigmond
bir. végrehajtó.

Értesítés.

Van szerencsém értesíteni a m. t. közönséget, hogy helyben **Kecskés Antalnak a „Profétához“** címzett

VENDÉGLŐJÉT

(a törvényszéki palotával szemben) Lichtneckert Károly jelenlegi háztulajdonos és vaspályai vendéglőstől

f. é. január 24. átveendem

és azt ugyanazon napon a közforgalomnak átadom.

Midőn azon kéréssel járulok a m. t. közönség elé, hogy engem minél tömegesebb látogatásával szerencsétlenni sziveskedjék, főtörekvésem leend, hogy a legpontosabb kiszolgálás, valamint kitűnő ételek és italok kiszolgáltatása által becses megelégedését kiérdemeljem.

Magamat a mélyen tisztelt közönség becses bizalmába és pártfogásába ajánlván vagyok

kiváló tisztelettel

Balika György,
vendéglős.

Felhívás.

A cs. és kir. hadsereg és a m. kir. honvédség lőszükségletének mozgatás esetében leendő fedezéséről szóló 1873-ik évi 20-ik t. c. végrehajtása tárgyában kiadott szabályrendeletre képest, figyelmeztetem Szabadka város területén levő összes ló tulajdonosokat arra: hogy az évi ló-állomány megállapítása végett a *lok összeírása f. évi. január hó 20-tól 30-ig elnöketem alatt fog a város-ház katonai osztályban* fogadtna vétetni.

Azon lótulajdonosok, kik lóállományukat a fent kitett határidőn belül bejelenteni elmulasztják, — az utólagos bejelentésre szorításon kívül még *minden ló után 10 frt pénzbírsággal* fognak büntettetni.

Kötelességévé tétetik egyszersmind a város közönségének, hogy az *összes személy és teher szállító lofogatok* nemkülönben az *okrös szekerek* e város területén irattassanak össze

Felhívom tehát egyszersmind az összes szekértulajdonosokat, *minden be nem vallott szekér után 10 frt bírság* terhe mellett, hogy a fent kitett határidőn belül szekereiket bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Szabadkán, 1892. évi január 3-án.

3—3

Mamuzsloh Lázár s. k.
polgármester.